

საქართველოს ექსტრანაწილობრივი

გ ა ნ ხ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს სახელმწიფო

№ბს-1278-1240(კ-08)

აქ-1278-1240(კ-08)

5 ივლისი, 2010 წელი

ქ. თბილისი

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემაჯავებლობა:

თავმჯდომარე
მოსამართლეები:

(მომხსენებელი)

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი (მოსარჩელე) –

მწინააღმდეგე მხარე (მოპასუხე) – საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია

გასაჩივრებელი გადაწყვეტილება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2008 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილება

სარჩელის საგანი – ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისა და ქმედების განხორციელების დავალების შესახებ

საკასაციო ხაზირის მოთხოვნა – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2008 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმება

სარჩელი ადონა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეჯიანში, მოპასუხის – საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის მხარით.

მოსარჩელე განმარტავს, რომ მან 2006 წლის 19 ივლისს განცხადებით მიმართა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას და მოითხოვა საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის №37 №38 №73 №117 №132 №148 №280 №313 №314 და №357 განკარგულებების ასლების გადაცემა. აგრეთვე ინფორმაცია იმის შესახებ, ვფლობდა თუ არა პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ინფორმაციას 2006 წელს საქართველოს ტერიტორიაზე მოხდარი სტიქიური უბედურებებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის ოდენობის შესახებ. განმცხადებელი ითხოვდა აღნიშნული ინფორმაციის თაობაზე სათანადო დოკუმენტების ასლების გადაცემას. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის 2006 წლის 2 აგვისტოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტით მოსარჩელეს უარი ეთქვა მოთხოვნილი ინფორმაციის გაცემაზე. აღნიშნული უარის სამართლებრივ საფუძვლად მოპასუხე მხარის მიერ მითითებულ იქნა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-3 მუხლი და მე-4 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტი, ხოლო განცხადების მოთხოვნის მეორე პუნქტთან მიმართებით, მიუთითა, რომ ზარალის შესახებ ანალიტიკური ჯგუფის საქმიანობიდან გამომდინარე, განცხადების ეს მოთხოვნა არ აკმაყოფილებდა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს. 2006 წლის 18 აგვისტოს

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსს მიმართა ადმინისტრაციული ხაზირით, რომლითაც საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის კორესპონდენციისა და კორდინაციის, ანალიზისა და საქმისწარმოების სამსახურის უფროსის 2006 წლის 2 აგვისტოს №15/395 მიერ გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა და მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის გაცემა მოითხოვა. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის 2006 წლის 3 ოქტომბრის №15/460 ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით მოსარჩელეს უარი ეთქვა ადმინისტრაციული ხაზირის დაკმაყოფილებაზე.

მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის 2006 წლის 3 ოქტომბრის №15/460 ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის უკანონო. საფუძვლად მოკლებულია გადაწყვეტილებაში მოყვანილი არგუმენტაცია, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-3 მუხლის მე-4 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ეს კოდექსი არ უნდა ყოფილიყო გამოყენებული აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ უფლებამოსილებათა განხორციელებასთან მიმართებით. მოსარჩელე ასევე არ ეთანხმება, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს №2/3/364-2006 გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილზე

დაერწინაობით საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის გადაწყვეტილების მოტივაციას და მიიხსნევს, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილის საკვლევულობის ხარისხი ამავე გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის საკვლევულობის ხარისხის ტოლფასია. ამდენად, ჭადვრ აქტის დასაბუთება მხოლოდ იმაზე მითითებით, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს აღნიშნული გადაწყვეტილებით ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-3 მუხლის მე-4 ნაწილი დარჩა ძალაში, არის მკდარი. პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ვალდებული იყო, გაეცა მოთხოვნილი ინფორმაცია, რადგან საკონსტიტუციო სასამართლოს აღნიშნული გადაწყვეტილებით დადგენილია, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-3 მუხლის მე-4 ნაწილში ჩამოთვლილი ინფორმაციის საჯაროობის შეზღუდვისას მნიშვნელოვანია გაირკვეს, ნორმაში ჩამოთვლილი ინფორმაცია მიეკუთვნება თუ არა სახელმწიფო, პროფესიულ ან კომერციულ საიდუმლოებას, რომლის გაცემის შეზღუდვის შესაძლებლობაც ითვალისწინებს საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლი. მოსარჩელე თვლის, რომ ვინაიდან პრეზიდენტის 2006 წლის №73 და №280 განკარგულებების მიწოდებაზე მათთვის უარის თქმა არ მომხდარა მათი საიდუმლოდ ცნობის თაობაზე შესაბამისი აქტის წარდგენით, საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლისა და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2006 წლის 14 ივლისის №2/3/364-2006 გადაწყვეტილების თანახმად, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უარი პრეზიდენტის 2006 წლის №73 და №280 განკარგულების მიწოდებაზე არის უკანონო.

მოსარჩელე ასევე უკანონოდ მიიხსნევს საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარი სტიქიური უბედურებებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის აღქმობის შესახებ ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის მოტივად ანალიტიკური ჯგუფის საქმიანობის სპეციფიკის საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „მ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შეუსაბამობის მითითებას. მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო თავისი პასუხით არ უარყოფს ინფორმაციის ფლობას, მაგრამ ეს ინფორმაცია არ არსებობს მატერიალური ფორმით. მოსარჩელე თვლის, რომ გამოთხოვილი ინფორმაცია შეეხება საცხოვრებელი გარემოს შესახებ არსებულ მდგომარეობას, რაც საქართველოს კონსტიტუციის 37-ე მუხლის მე-5 პუნქტისა და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 42-ე მუხლის თანახმად, წარმოადგენს იმ კატეგორიის ინფორმაციას, რომელიც ღიაობის განსაკუთრებულად მაღალი ხარისხის მატარებელია და არც ერთ შემთხვევაში არ დაიშვება მის გაცემაზე უარის თქმა. სახელმწიფო დაწესებულებას გააჩნია ვალდებულება მოიძიოს, დაამუშაოს ინფორმაცია გარემოს შესახებ და უზრუნველყოს კონსტიტუციით აღიარებული უფლებების რეალიზაცია. მოსარჩელე ასევე მოუთხოვს კონსტიტუციის 41-ე, 45-ე და სხვა-თს 37-ე მუხლებზე და აღნიშნავს, რომ პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უარი საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პირდაპირ და უშუალო ზიანს აყენებს საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონით მინიჭებულ ინფორმაციის მოპოვების უფლებას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე,

მოითხოვა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2006 წლის 3 თებერვლის №15/460 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა; ასევე მოპასუხისათვის ქმედების განხორციელების დაკისრება, კერძოდ: ასოციაციისათვის 2006 წლის 19 ივლისის №გ-04/244-06 ვანცხადებით გამოთხოვილი ინფორმაციის გაცემა.

2006 წლის 22 ნოემბერს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში გამართულ განმსჯელობაზე სხდომაზე მოსარჩელემ დაახუსტა საჩივრის მოთხოვნა და მოითხოვა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2006 წლის 3 თებერვლის №15/460 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა; ასევე მოპასუხისათვის ქმედების განხორციელების დაკისრება, კერძოდ: გასცეს საქართველოს პრეზიდენტის №73 და №280 განკარგულების ასლები, ფლობდა თუ არა პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ინფორმაციას 2006 წელს საქართველოს ტერიტორიაზე მოხდარი სტიქიური უბედურებებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის ოდენობის შესახებ და გასცეს აღნიშნული ინფორმაციის ამსახველი დოკუმენტების ასლები.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2006 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილებით ხარხელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის 2006 წლის 3 თებერვლის №15/460 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ - სამართლებრივი აქტი საქართველოს პრეზიდენტის №73 და №280 განკარგულების გაცემაზე უარის თქმის ნაწილი; საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას დაეკლავა, გაეცა საჯარო ინფორმაცია საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის 14 თებერვლის №73 და 2006 წლის 18 მაისის №280 განკარგულებები; მოსარჩელის მოთხოვნა ფლობდა თუ არა პრეზიდენტის ადმინისტრაცია მონაცემებს 2006 წელს საქართველოს ტერიტორიაზე მოხდარი სტიქიური უბედურებებისა და მიყენებული ზარალის ოდენობის შესახებ და აღნიშნული ინფორმაციის ამსახველი დოკუმენტების ასლების გაცემის თაობაზე, არ დაკმაყოფილდა; საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას

ლარის დახვედა

საქალაქო სასამართლომ, საქმის მასალების მიხედვით მიიხსნა, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლი ეყვება მოქალაქის ანიჭებს უფლებას, კანონით დადგენილი წესით გაეცნოს სახელმწიფო დაწესებულებაში მასზე არსებულ ინფორმაციას, აგრეთვე იქ დაცულ სხვა ოფიციალურ დოკუმენტს, თუ არ შეიცავს სახელმწიფო, პროფესიულ ან კომერციულ საიდუმლოებას, ინფორმაცია, რომლის გაცემაზეც მოითხოვდა მოსარჩელე, არ წარმოადგენდა 41-ე მუხლით გათვალისწინებულ არც ერთს, რომელიც შეიძლება დახურული ყოფილიყო მოპასუხის მიერ, მოუხდებოდა საჯარო ინფორმაციის მისაღებად პირის წერილობით ვანცხადებაში მითითებული მოტივისა, საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და ღიაობის პრეზუმიციას.

აქცებს, ასევე ზაკის 28-ე მუხლი, ხოლო საჯარო ინფორმაციის დაუფლებილად გაცემის ვალდებულება დადგინდება ამავე კოდექსის მე-40 მუხლით. საქალაქო სასამართლომ მიუთითა ასევე ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-10 მუხლზე, რომელიც იცავს სხვათა იდეების მიახლოებას, დამუშავებას და შემდგომ გადაცემას. ამ მუხლის შესაბამისად პირი უნდა იქნეს უფლებამოსილი ინფორმაცია საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი წყაროებიდან, სახელმწიფოს წარმომადგენლის გარეშე, საქართველოს კონსტიტუცია ინფორმაციის თავისუფლების უზრუნველყოფის მეტ გარანტიას იძლევა და სახელმწიფოს აკისრებს არა მხოლოდ ნეგატიურ ვალდებულებას -- ხელი არ შეუშალოს პირების ინფორმაციის მიღებაში, არამედ პოზიტიურ ვალდებულებას -- გასცეს მის ხელთ არსებული ინფორმაცია. საქართველოს კონსტიტუცია მხოლოდ იმ შემთხვევაში ხელუფლებს აღნიშნული ინფორმაციის მიახლოების უფლებას, თუ იგი შეიცავს სახელმწიფო, პროფესიულ ან კომერციულ საიდუმლოებას.

საქალაქო სასამართლომ არ გააჩივრა მოპასუხის მოსაზრება, რომ ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოქმედება არ ვრცელდება საქართველოს პრეზიდენტის ისეთ საქმიანობაზე, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ უფლებამოსილებათა განხორციელებასთან, ვინაიდან, საქართველოს პრეზიდენტი აღნიშნული განკარგულებების მიღებისას არ ეწევა მართვლობით საქმიანობას, ადმინისტრირებას, რის გამოც იგი არ ექვემდებარება ადმინისტრაციული სამართლის მართვლობის ხელშეწყობის პირის შესწავლების შესახებ პრეზიდენტის განკარგულების მიღებისას არ ვრცელდება საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმები, რომელიც განსაზღვრავს ადმინისტრაციული წარმოების სახეებს, რომლის საბოლოო პროდუქტს წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სამართლებრივი აქტი.

საქალაქო სასამართლომ არამართებულად მიიჩნია ასევე საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უარის ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 44-ე მუხლზე დაყრდნობა, ვინაიდან ამავე კოდექსის მე-80 მუხლის საფუძველზე მიღებული არ არის გადაწყვეტილება საჯარო ინფორმაციის გასაიდუმლოების შესახებ და განკარგულებაში მითითებულ პირებს არ მიუძღრათ ადმინისტრაციული ორგანიზაციის შეწყველების შესახებ განკარგულებები უკნით პირად საიდუმლოებად.

რაც შეეხება სარჩელის მითხოვნას, ფლობს თუ არა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია 2006 წელს საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარი სტიქიური უბედურებებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის აღწერის თაობაზე ინფორმაციას, საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის 2006 წლის 2 აგვისტოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტი ამ ნაწილში ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-3 მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტისა და ამავე კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა თანახმად იყო კანონიერი.

საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ინფორმაცია, რომელიც ეხება 2006 წელს საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარი სტიქიური უბედურებებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის აღწერას, წარმოადგენდა თუ არა რაიმე ფორმით დაცულ, მიღებულ, დამუშავებულ, შექმნილ ან გაგზავნილ ინფორმაციას, არ დაადსტურა ადმინისტრაციული ორგანოს წარმომადგენელმა. ამასთან, ვერც მოსაზრებულ მხარის წარმომადგენელმა მიუთითა თუ რომელიც ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის საფუძველზე ევალებოდა ანალიტიკურ ჯგუფს აღნიშნული ინფორმაციის წერილობითი ფორმით მიწოდება. სასამართლომ მიუთითა, რა „საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2005 წლის 30 ივნისის №562 ბრძანებულების მე-4 მუხლზე, მიიჩნია, რომ ანალიტიკურ ჯგუფს რაიმე ფორმით ინფორმაციის წერილობითი დამუშავება არ ევალება, ხოლო ზეპირი ინფორმაცია არ შეიძლება მიხვედრებოდეს იქნეს საჯარო ინფორმაციად.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2006 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში სააპელაციო წესით გაასაჩივრა

რომლითაც მითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება.

სააპელაციო საჩივრის ავტორმა მიიჩნია, რომ სასამართლოს მოტივაცია სარჩელის უარის თქმის ნაწილში იყო უსაფუძვლო. რაც შეეხება საქართველოს პრეზიდენტის 2005 წლის 30 ივნისის №562 ბრძანებულების მე-4 მუხლზე მითითებას, სააპელაციო საჩივრის ავტორმა განმარტა, რომ აღნიშნული ბრძანებულების მე-2 მუხლის თანახმად, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უმთავრესი ამოცანაა საქართველოს პრეზიდენტის კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა განხორციელებაში ხელშეწყობის მიზნით მიწოდებული ფუნქციების განხორციელება. ცალკე ნორმატიული აქტით არ განისაზღვრებოდა თუ რომელი ფუნქცია უნდა განხორციელებულიყო პრეზიდენტის ადმინისტრაციის მიერ წერილობითი ფორმით. აღნიშნული პოზიციის დამატებით სამართლებრივ საფუძველად სააპელაციო საჩივრის ავტორმა მიუთითა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე, მე-40 მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტზე, 42-ე, მუხლზე, საქართველოს კონსტიტუციის 37-ე მუხლის მე-5 პუნქტზე და აგარეისდაცვის საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ ხვერობა მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტზე, ამავე მუხლის მე-8 პუნქტზე და მიიჩნია, რომ საქართველოს, როგორც კონვენციის ხელმძღვანელ მხარეს აღებული აქვს ვალდებულება, უზრუნველყოს ნებისმიერი ადამიანის უფლება მიიღოს არსებული გარემოს შესახებ სრულყოფილი და დროული ინფორმაცია, რაც სახელმწიფოს ავალდებულებს, ფლობდეს და აახლებდეს კიდევ 3მ სახის ინფორმაციას

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2006 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილების

ნაწილში სააპელაციო ხაზით გაასაჩივრა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციამ მან ასევე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2006 წლის 22 ნოემბრის სარჩელის დასაშვებად ცნობის შესახებ საოქმო განიხილის გაუქმება და საქმის სარჩელის დასაშვებად შესამოწმებლად დაბრუნება მიათხოვა.

სააპელაციო ხაზის ავტორი არ დაეთანხმა საქალაქო სასამართლოს მიერ საჯარო ინფორმაციის სახით მოთხოვნილ საქართველოს პრეზიდენტის №73 და №280 განკარგულებების გაცემის თაობაზე, სასარჩელო მოთხოვნის დასასვებად ცნობას და განმარტა, რომ მსჯავრდებული პირის შეწყველების თაობაზე ინფორმაცია საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, წარმოადგენს კერძო საკითხს, რომლის შესახებ პირისათვის ხელისშეწყობის და მოკიდებულება თვით შეწყველებული პირის თანხმობაზე, რაც საქმის მასალებში არ მოიპოვებოდა. ასევე ხაზზე არ იყო კონსტიტუციისა და მატერიალური კანონმდებლობის საფუძველზე მოპოვებული უფლებისათვის ან ინტერესისათვის სადავო ინფორმაციის მიღებლობით გამოწვეული პირდაპირი და უშუალო ზიანის მიყენების ფაქტი. ადგილი არ ჰქონდა ასევე ამ სახის უფლების უკანონოდ შეზღუდვას. ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით, სააპელაციო ხაზის ავტორი მიიჩნევდა, რომ მოსარჩელე არ წარმოადგენდა იმ სუბიექტს, რომელსაც კანონიერი უფლება ჰქონდა პრეტენზია განეცხადებინა სადავო ინფორმაციის მიმართ საკუთარი კანონიერი უფლების ან ინტერესის დაცვის მიზნით და ედავა დავის საგნით განსაზღვრული ინფორმაციის მიღებისა თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონიერებაზე.

სააპელაციო ხაზის ავტორი ასევე არ დაეთანხმა 2006 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილების მოტივაციას სარჩელის დაკმაყოფილებასთან მიმართებით და განმარტა, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლით გათვალისწინებული პროფესიული საიდუმლოება მოიცავს ასევე პირის პირად საიდუმლოებასაც. აღნიშნულს განმარტავს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 273-ე მუხლი. „შეწყველების გამოყენების წესის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის №277 ბრძანებულების მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებაში მითითებული უნდა იყოს შეწყველებული პირის ბიოგრაფიული მონაცემები, შეწყველების საფუძველი, ასევე შესაძლებელია მითითებულ იქნეს შეწყველების ორინსიძების გამოყენების მიზნით. აღნიშნულ, შეწყველების აქტის გაცნობისას, შესაძლებელია ცნობილი გახდეს შეწყველებული პირის ცხოვრების კერძო საკითხები. სააპელაციო ხაზის ავტორი თვლიდა, რომ საქართველოს პრეზიდენტის იმ საქმიანობაზე, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული უფლებამოსილების განხორციელებასთან, საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის მოქმედება არ ვრცელდება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2008 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილებით

სააპელაციო ხაზით არ დაკმაყოფილდა; საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის სააპელაციო ხაზით დაკმაყოფილდა; თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2006 წლის 12 დეკემბრის გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-2 და მე-3 პუნქტების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა საქალაქო სასამართლოს მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ ინფორმაცია 2006 წელს საქართველოს ტერიტორიაზე მომხდარი სტიქიური უბედურებებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის ოდენობის თაობაზე, არ წარმოადგენდა რაიმე ფორმით დაცულ, მიღებულ, დამუშავებულ, შექმნილ ან გაგზავნილ ინფორმაციას, რაც შესაძლოა გაგზავნილი ყოფილიყო საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში. ასევე არ არსებობს სამართლებრივი საფუძველი, რომელზე დაყრდნობითაც ანალიტიკური ჯგუფი ვალდებული იქნებოდა აღნიშნული ინფორმაცია მიეწოდებინა წერილობითი ფორმით. ასევე მართებულად მიიჩნია საქალაქო სასამართლოს მითითება, „საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2005 წლის 30 ივნისის №562 ბრძანებულების მე-4 მუხლზე, რაც შეეხება მსჯავრდებულთა შეწყველების თაობაზე საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის №73 და №280 განკარგულებების გაცემის შესახებ, საქალაქო სასამართლოს მოსაზრებას, სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის დანაწესები გააზრებულ უნდა იქნეს მთლიანობაში. აღნიშნული მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების საფუძველზე, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მსჯავრდებული პირის შეწყველების თაობაზე საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებასთან მიმართებაში გააზრებულ უნდა იქნეს როგორც ოფიციალურ ჩანაწერებში არსებული ინფორმაცია, რომელიც მოიცავს „სხვა კერძო“ საკითხებს, რომლითაც სარეგლობა და მისასწავლობა შეზღუდული უნდა იყოს.

სააპელაციო პალატა დაეთანხმა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის სააპელაციო პრეტენზიას და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე მუხლის მეორე ნაწილისა და ამავე კოდექსის 371-ე მუხლის საფუძველზე მიიჩნია, რომ „შეწყველების გამოყენების წესის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 19 ივლისის №277 ბრძანებულების მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, მართებულაა მსჯელობა იმის შესახებ, რომ ასეთი განკარგულების არასათანადო წესით შესაძლებელია შესაძლებელია გამოაშკარავდეს შეწყველებული პირის ცხოვრების „კერძო საკითხები“. ასეთ შემთხვევაში ინფორმაციის მიღების პრეტენზიებმა პირმა უნდა მიიღოს შეწყველებული პირის თანხმობა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2008 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილება საკასაციო ხაზით გაასაჩივრა. რომელიმე გასაჩივრებული განიხილის გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღება მიათხოვა.

საკასაციო საჩივრის ავტორმა მიუთითა, რომ ვინაიდან პრეზიდენტის 2006 წლის №73 და №280 განკარგულებების მიწოდებაზე უარის თქმა არ მიმდინარეობდა საიდუმლოდ ცნობის თაობაზე შესაბამისი აქტის წარდგენით, შესაბამისად, საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლისა და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2006 წლის 14 ივლისის №2/3/364 გადაწყვეტილების თანახმად, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის უარი პრეზიდენტის 2006 წლის №73 და №280 განკარგულებების მიწოდებაზე საქალაქო სასამართლომ აბსოლუტურად სწორად მიიჩნია უკანონოდ, რაც სრულიად უსაფუძვლოდ არ გაიხიარა სააპელაციო სასამართლომ. საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის მეორე პუნქტისა და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ასევე არასწორად განიმარტა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ შეწყველების აქტის ავტომატურად საიდუმლო ინფორმაციად ცნობის შესაძლებლობა. აღნიშნული ნორმა საერთოდ არ განმარტავს პერსონალურ მინაცემებს და პირადი საიდუმლოების ცნებებს, ასევე ინფორმაციის პირად საიდუმლოდ ცნობისათვის სავალდებულო პროცედურების დაცვას. სასამართლოს არგუმენტაციაში არ აისახა ის გარემოება, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის პირის სათანადო წესით თანხმობის წარდგენის თაობაზე ზაკის 37.2 მუხლი ვრცელდება მხოლოდ იმ შემთხვევაზე, როდესაც ინფორმაცია ამავე კოდექსის 27-ე მუხლის შესაბამისად, პირის განცხადებით ინფორმაცია მიხედავს იქნა საიდუმლოდ. კასატორის მოსახრებით, განსივრებული გადაწყვეტილების დაუსაბუთებლობას ასევე ადასტურებს ის გარემოება, რომ სასამართლოს არ უმსჯელია სადავო ინფორმაცია იყო თუ არა რეალურად შეწყველების შესახებ აქტები. აღნიშნულის დამადასტურებელი მტკიცებულება მოკასზე მხარეს წარდგენილი არ აქვს.

საკასაციო საჩივრის ავტორი ასევე არ დაეთანხმა სააპელაციო სასამართლოს დასაბუთებას საქართველოში 2006 წელს მიმდინარე სტიქიური უბედურებებისა და მიყენებული ზარალის ამსახველი ინფორმაციისა და სათანადო დოკუმენტაციის გადაცემაზე უარის თქმის ნაწილში. კასატორი მიიჩნევს, რომ ანალიტიკურ ვაუჩს ცალკე ნორმატიული აქტით არ დაცვებოდა ინფორმაციის წერილობით წარდგენის ვალდებულება. ამ სახის დასაბუთებდას გამოიძინარე შეუძლებელი აღმოჩნდება საჯარო დაწესებულებიდან საჯარო ინფორმაციის მოპოვება. კასატორი თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოთხოვნილი ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმის დასაბუთება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტსა და საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის №277 ბრძანებულების მე-4 მუხლზე დაყრდნობით უკანონოა, ვინაიდან მოთხოვნილი ინფორმაცია არის საჯარო ინფორმაცია და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-3 თავის თანახმად, ექვემდებარება გაცემას.

საკასაციო საჩივრის ავტორმა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუსაბუთებლობის დასადასტურებლად დამატებით მიუთითა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მე-40 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტზე, 42-ე მუხლზე, საქართველოს კონსტიტუციის 37-ე მუხლის მე-5 პუნქტზე და აგარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის

ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ კონვენციის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტზე, ამავე მუხლის მე-8 პუნქტზე და მიიჩნია, რომ საქართველოს, როგორც კონვენციის ხელმძღვრე მხარეს აღებული აქვს ვალდებულება უზრუნველყოს ნებისმიერი ადამიანის უფლება მიიღოს არსებული გარემოს შესახებ სრულყოფილი და დროული ინფორმაცია, რაც სახელმწიფოს ავალდებულებს, ყოლოდეს და აასლებდეს კიდევ ამ სახის ინფორმაციას.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციული და სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატის მიერ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრები მიღებულ იქნა წარმოებაში, ხოლო მოგვიანებით ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის საფუძველზე მიხედავს იქნა დასაშვებად.

ს ა მ ე ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი დ ი :

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ და სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატა გაეცნო საქმის მასალებს, შეამოწმა განსივრებული განხილების კანონიერება-დასაბუთებულობა, წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და თვლის, რომ

საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაქმდებოდეს და ძალაში დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციული საქმეთა სააპელაციო პალატის 2008 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები საკვლადებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია.

საკასაციო

პრეტენზია ემყარება იმ მოსახრებას, რომ სააპელაციო სასამართლოს არ უმსჯელია საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის №73 და 280 განკარგულებები რეალურად იყო თუ არა შეწყველების შესახებ აქტები. საქმეში წარმოდგენილი საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის კორესპონდენციის, ანალიზისა და საქმისწარმოების სამსახურის უფროსის 2006 წლის 2 აგვისტოს №15/395 წერილით დგინდება, რომ აღნიშნული განკარგულებები მიღებული იყო საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ უფლებამოსილებათა ფარგლებში, ე.ი. აღნიშნული აქტები წარმოადგენდა შეწყველების თაობაზე მიღებულ აქტებს.

საქმის

საქალაქო სასამართლოში განხილვისას სასამართლო სხდომაზე გამოთქვა ვარაუდი იმის შესახებ, რომ საქმის მასალებით სათანადოდ არ დასტურდებოდა აღნიშნული განკარგულებები მართლაც ამ სახის აქტები იყო თუ არა. იგი საკასაციო საჩივარში ასევე აღნიშნავს, რომ მათთვის არათუ შეწყველებულ პირთა ვინაობა, არამედ მოთხოვნილი აქტების შინაარსი არ იყო ცნობილი, რის

გამსჯერ შეძლებდნენ შეწყვეტულ პირთა ნოტარულად დამტკიცებული თანხმობის წარდგენას.

საკახაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის კორესპონდენტის, ანალიზისა და საქმისწარმოების სამსახურის უფროსის* 2006 წლის 2 აგვისტოს №15/395 წერილი არის ოფიციალური დოკუმენტი, რომელიც ადასტურებს იმ გარემოებას, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 2006 წლის №73 და 280 განკარგულებები არის საქართველოს პრეზიდენტის მიერ საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ უფლებამოსილებათა განხორციელებისას მიღებული აქტები. საქართველოს პრეზიდენტის 2005 წლის 30 ივნისის №562 ბრძანებულებით დამტკიცებული „საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის შესახებ“ დებულების მე-11 მუხლის (იმ დროს მოქმედი რედაქციით) თანახმად, სხვა ვადლებულების გარდა, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის კორესპონდენტის, ანალიზისა და საქმისწარმოების სამსახურის ფუნქციაში შედიოდა საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებათა და განკარგულებათა რეგისტრის წარმოება. შესაბამისად, არ არსებობდა საეკუქლიანი ეჭვი ან რაიმე დამადასტურებელი მტკიცებულება იმისა, რომ სადავო განკარგულებები იყო სხვა შინაარსის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები. მიუხედავად იმისა, რომ ინფორმაციის გაცემასზე უარის ხსენებულ სადავო გახიზნა მოხარწილემ, მასვე გააჩნდა ვადლებულება, თავისი ვარაუდი ამ კუთხით დაედასტურებინა სხვა სათანადო მტკიცებულებებით. ამდენად, საქმეში წარმოდგენილი მასალები არ ქმნიდა სასამართლოს მხრიდან თავისი ინიციატივით ამ გარემოების გამოკვლევისა და მის თაობაზე მტკიცებულებების შეგროვების საფუძველს.

საკახაციო პალატა არ თხოვრებს ესაზღვრის მოსახრებას იმასთან დაკავშირებით, რომ შეწყველების აქტთან მიმართებით სსკ-ის 37-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნის გავრცელება შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ პირმა მოახდინა ამავე კოდექსის 27¹ მუხლის თანახმად, პირადი განცხადებით მის პირად საიდუმლოებად აღიარება. საკახაციო პალატა თავდაპირველად აღნიშნავს, რომ საქონსტიტუციო სასამართლომ 2008 წლის 30 ოქტომბრის №2/3/406,408 გადაწყვეტილების საბოლოო ნაწილში მოახდინა საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლით გათვალისწინებული ექვსი იმ სახის ინფორმაციის დიფერენცირება, რომლებიც დაცულია ოფიციალურ წყაროებში და დაყო იხიზნა რამდენიმე ჯგუფად. ამ ჯგუფებს შორის ძირითადი განმარტავებული ნიშანია მათში შემავალი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ხარისხი. პირველ ჯგუფში შედის ინფორმაცია, რომელიც თავად ინფორმაციის მძღვების მხურველ პირს შეეხება. ეს ინფორმაცია, საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, დაუბრკოლებლად კანონით დადგენილი წესით უნდა მიეწოდოს პირს. მეორე ჯგუფს წარმოადგენს ოფიციალური დოკუმენტები, რომლებიც უშუალოდ ინფორმაციის მძღვების მხურველს არ შეეხება, მაგრამ მათი მიღება, ასევე, შესაძლებელია კანონით დადგენილი წესის დაცვით. მესამე ჯგუფში შედის ოფიციალური ინფორმაცია, რომელიც შეიცავს სახელმწიფო, კომერციულ ან

პროექციულ საიდუმლოებას საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულია ინფორმაციის მხოლოდ ჯგუფი, რომელიც განსხვავებით 41-ე მუხლის პირველი პუნქტისა ინფორმაციის ავტომატურად გასაიდუმლოებას გულისხმობს. ეს არის ოფიციალურ ჩანაწერებში არსებული მონაცემები, რომლებიც შეეხება კერძო პირის კერძო საკითხებს. ეს ინფორმაცია ავტომატურად გასაიდუმლოებულია და მისი ვასაიდუმლოება შესაძლებელია, თუ არსებობს თავად იმ პირის თანხმობა, ვისაც ინფორმაცია შეეხება. ამდენად, ოფიციალურ წყაროებში არსებული პირის კერძო საკითხებს მიკუთვნებული მონაცემები ხელშეუხებელია და სახელმწიფოს მიერ უნდა იყოს დაცული გამხელისაგან, რაც შეესაბამება როგორც საქართველოს კონსტიტუციის მე-20 მუხლით გარანტირებულ პირად ცხოვრებაში ჩაურევლობის პრინციპს, ასევე 44-ე მუხლის მე-2 პუნქტით აღიარებულ ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების განხორციელებისას სხვათა უფლებებისა და თავისუფლებების ხელყოფისაგან დაცვის პრინციპს. „სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით, ინფორმაციის პირადი საიდუმლოებისათვის მიკუთვნებისათვის კონკრეტული კრიტერიუმთა კანონის მიერ მისი საიდუმლოების დაცვის მოთხოვნა და ის, რომ ეს ინფორმაცია პირადი ფასეულობის მქონე უნდა იყოს, რომელთა მიმართ პირს უნდა ჰქონდეს კერძო ცხოვრების ხელშეუხებლობის გონივრული მოლოდინი. ფინანსებთან, ჯანმრთელობასთან, ოჯახურ და ქიხებრივ მდომარეობასთან და სხვა კერძო საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაცია პირადი ფასეულობის მქონეა და მისი საიდუმლოების დაცვას მოითხოვს ქვეყნის უსხეაუხე კანონი - საქართველოს კონსტიტუცია. ამდენად, პირად საიდუმლოებას მიეკუთვნება კერძო ხასიათის ინფორმაცია, რომელსაც გააჩნია ავტომატურად გასაიდუმლოებული ხასე და ასევე საჯარო ინფორმაცია, რომელიც პირის გადაწყვეტილებით მიწეულ იქნა საიდუმლოდ. საქ-ის 27-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, პერსონალური მონაცემები არის საჯარო ინფორმაცია, რომელიც პირის იდენტიფიცირების შესაძლებლობას იძლევა. ამავე კოდექსის 27¹-ე მუხლი ადგენს პირის უფლებას, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა, პერსონალური მონაცემების პირად საიდუმლოებად მიწევის საკითხი გადაწყვიტოს თავად საჯარო დაწესებულების მიერ პერსონალური მონაცემების შეგროვება ემსახურება მხოლოდ დაწესებულების უფლებამოსილების განხორციელებას და ამ მონაცემთა წრე თითოეული დაწესებულებისათვის კანონის მიერ მკაცრად არის რეგლამენტირებული. ამდენად, საჯარო დაწესებულებაში მოქალაქეთა შესახებ დაცული პერსონალური მონაცემების ის ნაწილი, რომელთაც დაცვის აბსოლუტური ხასიათი გააჩნიათ პირად საიდუმლოებას განეკუთვნება და მათი დიაობა მხოლოდ კანონით მკაცრად განსაზღვრულ შემთხვევებშია დაშეკებული. კონსტიტუციურ ნორმათა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის შესაბამის მუხლებთან ერთობლიობაში ანალიზი ცხადყოფს, რომ საჯარო დაწესებულებაში არსებული პირის შესახებ კერძო ხასიათის ინფორმაციის დაცვლობის მიმართ ამ ნორმებს გააჩნიათ განსაზღვრულობის მაღალი მანეუბელი, რაც პირს უქმნის სამართლიან შეგროვებას, რომ მის შესახებ ამა

თუ იმ დაწესებულებაში არსებული ინფორმაცია, რომელსაც ავტომატურად საიდუმლო სახაითი გააჩნია, დაცული იქნება გამხელისაგან, გარდა მისივე თანხმობის ან კანონით პირდაპირ გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

საქართველო პალატა აღნიშნავს, რომ სსკ-ის შესაბამე მუხლი ადგენს ამავე კოდექსის გავრცელების სფეროს სახელმწიფო ორგანოებზე აღნიშნული მუხლის ნაწილები აკონკრეტებენ იმ ადმინისტრაციულ ორგანოთა და მათ საქმიანობათა ჩამონათვალს, რომლებზეც ვრცელდება ამა თუ იმ შეზღუდვით ან არ ვრცელდება აღნიშნული კოდექსის ნორმები. საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის შემოადინებულ შეფასებასთან სსკ-ის მე-3 მუხლის შეპირისპირებით შეხადლებული ხდება გარკვევა რამდენად პირდაპირია მე-3 მუხლის სხვადასხვა ნაწილით გათვალისწინებული შეზღუდვების გავრცელება ამა თუ იმ ადმინისტრაციულ ორგანოზე ან მისი საქმიანობის პროცესში შექმნილ ინფორმაციაზე. სსკ-ის 3.2 მუხლის თანახმად, კოდექსის მოქმედება მასში ჩამოთვლილ ადმინისტრაციულ ორგანოებზე ვრცელდება კოდექსის მხრივად მე-3 თავის ფარგლებში, 3.3 მუხლის გათვალისწინებით კი მე-3 თავის მოქმედება დამატებით იხლეუება და იგი შემოიფარგლება მხოლოდ ადმინისტრაციული ფუნქციის შესრულებისას შექმნილი ინფორმაციის საჯაროობით. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ კოდექსის მოქმედება ვრცელდება აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოთა იმ საქმიანობაზე, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს პრეზიდენტის მიერ პირთა საქართველოს კონსტიტუციით გათვალისწინებულ თანამდებობებზე დანიშნვისა და გათავისუფლების, აგრეთვე საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“, „ე“, „ვ“ ქვეპუნქტებით, ასევე მე-2, მე-4 და მე-5 პუნქტებით გათვალისწინებულ უფლებამოსილებათა განხორციელებასთან. განსახილველ შემთხვევაში მითითებული ინფორმაცია შექმნილია საქართველოს პრეზიდენტის მიერ საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული უფლებამოსილებათა განხორციელებისას. ადმინისტრაციული კანონმდებლობა ათავრებს ადმინისტრაციული ორგანოს ფუნქციონალურ გაგებას და ასეადა მიახლოებს კანონით მინიჭებული მმართველობითი ფუნქციების განხორციელების პროცესში ნებისმიერ პირს და ორგანოს, მიუხედავად ხელისუფლების ამა თუ იმ შტოხადში მისი ორგანიზაციული კუთვნილებისა. იმის გასარკვევად, თუ რატომ ითვალისწინებს სსკ-ის შესაბამე მუხლის მე-4 ნაწილი საქართველოს პრეზიდენტის ამ კონკრეტულ საქმიანობაზე ამავე კოდექსის სრულ გავრცელებლობას, საჭიროა ამ უფლებამოსილების ფუნქციონალური გაგება და იმის გარკვევა, მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტს კანონი მიახლოებს თუ არა ადმინისტრაციული ორგანოს ფუნქციის განხორციელებლად. როგორც უკვე აღინიშნა, მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს პრეზიდენტის მიერ მხვავრდებულთა შეწყვეტის თაობაზე 2006 წლის №73 და №280 განკარგულებების გამოცემა წარმოადგენს საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ კონსტიტუციურ უფლებამოსილების განხორციელებას. ამ დროს პრეზიდენტი არ ეწევა მმართველობით საქმიანობას, ადმინისტრირებას,

რის გამოც იგი არ ექვევება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოწესრიგების სფეროში. განსახილველ შემთხვევაში აქტის გამომცემს სურვილი – საქართველოს პრეზიდენტი წარმოადგენს საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ადმინისტრაციულ ორგანოს ორგანიზაციული გაგებით, ამასთანავე, კინაიდან საქართველოს პრეზიდენტი საქმიანობის ამ პროცესში არ ასორციელებს მმართველობით ფუნქციებს, ფუნქციონალური გაგებით იგი არ წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ორგანოს. მხვავრდებულთა და პატიმართა შეწყველება წარმოადგენს პრეზიდენტის კონსტიტუციურ-სამართლებრივ საქმიანობას და ამ სახის აქტის მიღება არის პრეზიდენტის განსაკუთრებული უფლებამოსილება, რომელიც ხორციელდება ფართო დისკრეციის პირობებში.

მეორე მხრივ, ამ სახის საქმიანობისას შექმნილი ინფორმაციის არასაჯაროობა განპირობებულია ასევე მასში შესატანი იმ მონაცემების პერსონალური სახაითით, რომლებიც შეწყველებული პირის პირადი ცხოვრების კერძო საკითხებს განეკუთვნება და შესაძლოა არასათანადო წესით შესაბამე პირის მიერ შეწყველების თაობაზე განკარგულების გაცნობისას გამოაშკარავდეს. შეწყველების შესახებ გადაწყვეტილების საფუძვლად უდევს შეწყველების კომისიის წინადადება მხვავრდებულის მიმართ შეწყველების გამოყენების თაობაზე, რომელიც მიიღება მართლმსაჯულებისა და სამართალდამცავი ორგანოების აზრისა და სხვა გარემოებათა გათვალისწინებით, ამ სახის გარემოებებს შეადგენს ასევე შეწყველების გამოყენების მოტივი, რაც შესაძლოა იყოს პირის ჯანმრთელობის, ოჯახური და სხვა კერძო სახის ინფორმაცია. ამდენად, შეწყველებულ პირს გააჩნია იმის სამართლიანი მოლოდინი, რომ შეწყველების შესახებ აქტში ასახული ინფორმაცია დაცული იქნება გარემო პირობების და მას არ ექნება ვალდებულება შეხელულებისამებრ, წინასწარ მითითების მისი დაცვა პირადი განცხადების საფუძველზე პირად საიდუმლოებად აღიარებით. მიხედვითაა მისაღები ის გარემოება, რომ შეწყველება თავისთავად უკავშირდება პირის ნასამართლობას, რაც ე.წ. სპეციალური, მგრძობიარე პერსონალურ მონაცემთა რუგსა განეკუთვნება. განსაკუთრებულ მგრძობიარე კატეგორიის პერსონალური მონაცემები განსაკუთრებული სამართლებრივი რეჟიმით გამოიხატება წყულებრივი პერსონალური მონაცემებისაგან. ამ კატეგორიის პერსონალური მონაცემების დამუშავება – გაცემა საჭიროებს პირის თანხმობას. ამ შემთხვევაში მოქმედებს პრეზუმეცია, რომლის თანახმად პირს არ სურს ამ ინფორმაციის გამოქვავება და ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია დაიცვას პირის კერძო სფერო, ხანამ თავად ეს პირი არ გამოავლენს ინფორმაციის გაცემის სებას. „პერსონალური მონაცემების ავტომატური დამუშავებისას ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ“ სტრასბურგის 1981 წლის 28 თებრის კონვენციის (მე-6 მუხლი) თანახმად (საქართველოს პარლამენტმა 2005 წლის 28 ოქტომბრის დადგინებით მოახდინა კონვენციის რატიფიკაცია) სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებულ მონაცემებს, სხვა სპეციალური კატეგორიისადმი კუთვნილ მონაცემებთან ერთად (რასობრივი წარმადობა, პოლიტიკური, რელიგიური ან სხვა მრწამსი, ჯანმრთელობის მდგომარეობა, სექსუალური ცხოვრება) არ ექვემდებარება დამუშავებას, გარდა იმ

შესთხვევებისა, როდესაც ადგილობრივი კანონმდებლობა უზრუნველყოფს მათი დაცვის შესაბამის ვარანტიებს. ამდენად ამ სახის ინფორმაციის მიმართ არ არსებობს სსიპ-ის 271 მუხლის გამოყენების აუცილებლობა, ვინაიდან მას განიხილავს 41-ე მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაციის ავტომატურად გასაიდუმლოებული ხეხიათა.

საკასაციო პალატა ასევე აღნიშნავს, რომ „შეწყველების გამოყენების წესის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება 2004 წლის 19 თებერვლის №277 ბრძანებულების მე-3 მუხლის მე-2 საწილის მიხედვით ვარდა სხვა მსახვერებისა საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებაში მითითებული უნდა იყოს შეწყველების მიმართ არსებული სასამართლო განაჩენი, რაც ცხადდება საჯაროდ, მაგრამ განაჩენის გამოსცხადებას ესწრება პირთა შეხვედრული წრე, ამასთან მათგანული გადაწყვეტილების ასლება ეგზავნებათ მხოლოდ საქმეში მონაწილე პირებს, განაჩენი, როგორც საპროცესო დოკუმენტი საჯაროა სხვადასხვა, მათ შორის, სამეცნიერო მსხვერპლთათვის, მხოლოდ პირის მიაღწეტიყოფილებული მონაცემების ვარაუდ ამდენად, მიუხედავად კანონისმიერი დათქმისა, განაჩენის გამოსცხადება ახსილუბური საჯარობის პირობებში პრაქტიკულად შეუძლებელია. ამასთან, როგორც უკვე აღნიშნა, მსჯავრდებული შეწყველების შესახებ პრეზიდენტის განკარგულება, გარდა განაჩენში არსებული ინფორმაციისა შეიცავს სხვა საჯაროდებული მონაცემებს (შეწყველების საფუძვლს და მოტივს), რომლებიც შესაძლოა ახასული არ იყოს მანამდე მდებრულ ამ თუ იმ საპროცესო დოკუმენტში, მათ შორის, სასამართლოს განაჩენში.

საკასაციო პალატა სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მისაჩრებას იმის თაობაზე, რომ ინფორმაცია 2006 წელს საქართველოს ტერორიზმზე მომხდარი სტიქიური უბედურებისა და მათ მიერ მიყენებული ზარალის აღწერის შესახებ, არ წარმოადგენდა რაიმე ფორმით დაცულ, მდებრულ, დამუშავებულ, შექმნილ ან გავზავნილ ინფორმაციას, რაც შესაძლოა ახალიტიკური ჯგუფის მიერ გავზავნილი ყოფილიყო საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში. საკასაციო საჩივრის ავტორი ვერ უთითებს რაიმე სამართლებრივ ნორმაზე, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის შემადგენლობაში შესავალ ანალიტიკურ ჯგუფს დაავალდებულებდა აღნიშნული ინფორმაცია დამუშავებინა და მიწოდებინა წერილობითი ფორმით. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ზემდგომ, დაქვემდებარებულ და სხვა დაწესებულებებთან, ცალკეულ მოქალაქეებთან თანრატული კავშირის განხორციელებისას მმართველობის ყველა დონის დაწესებულებას თავისი კომპეტენციის ფარგლებში საქმისწარმოების საკეოეიკიდან გამომდინარე, შეუძლია გამოიყენოს ინფორმაციის გაცვლის ულტრენტო საშუალება: ზეპირი განმარტებები, მითითებები. საჯარო ინფორმაციაა თეოეიკილური დოკუმენტი (მათ შორის, ნახაზი, მაკეტი, გვემა, სქემა, ფოტოსურათი, ელექტრონული ინფორმაცია, ვიდეო და აუდიოხანაწერები) ანუ საჯარო დაწესებულებაში დაცული, აგრეთვე საჯარო დაწესებულების ან მოსამსახურის მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მდებრული, დამუშავებული, შექმნილი ან გავზავნილი

ინფორმაცია. ამდენად, საჯარო ინფორმაციას უნდა გააჩნდეს მატერიალური ხასიათი და დაცული უნდა იყოს საჯარო დაწესებულებაში, ამასთან, მისი ამ ხასიო მითებისა და შექმნის ვალდებულება უნდა გააჩნდეს კონკრეტულ საჯარო დაწესებულებას შესაბამისად, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციას, რომელსაც გარდა სხვა ვალდებულებებისა, ეკისრება საქართველოს პრეზიდენტის ინფორმაციულ-ანალიტიკური უზრუნველყოფა და ამ სახის ინფორმაციის წერილობითი ფორმით დამუშავება შესახებ ვალდებულება რაიმე სამართლებრივი აქტით არ ეკისრება, მაკლებულია შესაძლებლობას გაცეც იგი საჯარო ინფორმაციის ხასიო.

საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს საკასაციო საჩივრის მისაჩრებას იმასთან დაკავშირებით, რომ საქართველოს, როგორც აგარქოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილების მდებრის პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ კონვენციის ხელმძღვრ მხარეს აღებული აქვს ვალდებულება უზრუნველყოს ნებისმიერი ადამიანის უფლება მიიღოს არსებული გარემოს შესახებ სრულყოფილი და დროული ინფორმაცია, რაც სახელმწიფოს ავალდებულებს, ფლობდეს და აახლებდეს კიდეც ამ სახის ინფორმაციას. ვინაიდან, საქართველოს, როგორც სახელმწიფოს ამ მოვალეობის განმარციელებელ ორგანოდ, ხელისუფლების დანაწილების პრინციპით, დადგენილია არა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია, არამედ გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო, რომელიც უნდა მიიპოვებდეს, ამუშავებდეს და ფლობდეს კიდეც გარემოს შესახებ ინფორმაციას. ამასთანავე, მისარწლე ადმინისტრაციული ორგანოსაგან ითხოვს არა ინფორმაციის შექმნის დავალდებულებას, არამედ უკვე არსებული, შექმნილი ინფორმაციის გაცემის დავალებას, მაშინ როდესაც მოპასუხესთან – საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში ასეთი ინფორმაცია დაცული არ არის, ხოლო ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია გაცეც მასთან დაცული ინფორმაცია. ინფორმაციის მითხოვნილი ფორმით მიწოდების შეუძლებლობის შესთხვევაში ის წარუდგინება იმ ხასიო, რომელიც არსებობს ადმინისტრაციულ ორგანოში. ინფორმაციის არ არსებობა წარმოადგენს მის გაცემასე უარის თქმის საფუძველს.

საკასაციო სასამართლო საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის ავ. ქვეუბნების თანახმად, სრულად დაეთანხმა სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს, სამართლებრივ შეფასებებს, დამატებით მიუთითა მათზე და თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკავყოფილდეს, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის გასაჩივრებული გადაწყვეტილება უნდა დარჩეს უცვლელად.

ს ა რ ე ზ ო ლ ე ც ი ა ნ ა ო ო ლ ი :

პაღატამ იხელმძღვანელა სასკ-ის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სასკ-ის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, 410-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა :

1. საკასაციო ხანივანი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააკადაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პაღატის 2008 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ ხანგრძობა.

მეორეხარისხი

მოსამართლეები: